

Vergaderjaar 2016–2017

27 062

Alleenstaande minderjarige asielzoekers

Nr. 105

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 november 2016

Tijdens het algemeen overleg van 17 november jl. heb ik toegezegd uw Kamer een getalsmatig overzicht te verstrekken van de situatie van minderjarigen in Griekenland en Italië, in relatie tot herplaatsing. Met deze brief kom ik deze toezegging na.

Eerder heeft uw Kamer gevraagd om in Europees verband te komen tot de herplaatsing van circa 750 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (hierna amv's) uit Griekenland en Italië naar de andere Europese lidstaten. In reactie op dit verzoek heb ik uw Kamer gemeld dat ik ben overgegaan tot prioritering in de herplaatsing van minderjarigen (in brede zin) vanuit Griekenland binnen de bestaande afspraken, en ook andere lidstaten daartoe heb opgeroepen.¹ Over deze gerichte Nederlandse inzet heb ik op 8 september jl. (Kamerstuk 19 637, nr. 2237) en op 5 oktober jl. met uw Kamer van gedachten gewisseld, en daarbij werd deze inzet door uw Kamer omarmd.² Mijn oproep aan andere lidstaten lijkt inmiddels gehoor te hebben gekregen. De Europese Commissie schrijft bijvoorbeeld in haar zevende voortgangsrapport³ over herplaatsing en hervestiging dat een stijgende trend is waar te nemen in het aantal herplaatsingen van amv's. In ditzelfde voortgangsrapport geeft de Europese Commissie een stand van zaken van de situatie in Griekenland en Italië op het terrein van migratie.

In Griekenland heeft een grootschalige preregistratie plaatsgevonden om de migranten in beeld te krijgen die op het Griekse vasteland verbleven. Na deze preregistratie maakt de Griekse asieldienst vervolgens een afspraak met de migrant voor het indienen van een asielaanvraag. In het kader van deze preregistratie zijn inmiddels ongeveer 600 amv's in beeld gebracht die mogelijk in aanmerking komen voor herplaatsing. Daarvan

¹ Kamerstuk 19 637, nr. 2236.

² Kamerstuk 19 637, nr. 2242.

³ COM(2016) 720 final.

zijn op dit moment 480 amv's volledig geregistreerd die in aanmerking komen voor herplaatsing. Het merendeel van deze amv's is 16 of 17 jaar oud. Daarnaast gaat het binnen deze groep van 480 amv's vooral om minderjarigen die weliswaar zonder hun ouders zijn gereisd, maar wel zijn vergezeld van een ander volwassen familielid zoals de grootouders, een oom of tante. De Europese Commissie verwacht dat de stijgende trend in de herplaatsingen van amv's de komende tijd zal doorzetten zodat voor deze groep de komende maanden voldoende plaatsen voor herplaatsing beschikbaar zullen komen. Wat betreft deze categorie amv's heeft Nederland er meermaals voor gepleit om het dossier van de minderjarige, tezamen met het dossier van het familielid, aan te bieden voor herplaatsing met het oog op het vergemakkelijken van het herplaatsingsproces. Van die groep van 480 amv's zijn 122 minderjarigen zonder een volwassen begeleider naar Griekenland gereisd. Verschillende lidstaten (België, Duitsland, Estland, Finland, Nederland, Roemenië en Spanje) hebben gerichte plaatsen aangeboden voor de herplaatsing van deze categorie amv's voor een totaal van ongeveer 160 plaatsen voor de komende maanden. Daarmee is er op dit moment voldoende aanbod om te voorzien in de herplaatsing van deze 122 amv's.

Ook Nederland levert dus zijn bijdrage aan de Europese inspanningen op de herplaatsing van deze specifieke groep. Zo heeft Nederland medio september aan Griekenland specifiek 20 dossiers van amv's gevraagd. De Griekse autoriteiten hebben 14 dossiers voorgelegd. Daarvan zijn op 17 november jl. 12 amv's aangekomen in Nederland. Het betreft amv's die zonder begeleidende volwassene naar Griekenland zijn gereisd. De overige twee amv's komen wellicht op een later tijdstip aan in Nederland. Medio oktober heeft Nederland opnieuw 20 dossiers van amv's gevraagd. Naar aanleiding van deze uitvraag hebben de Grieken slechts enkele dossiers voorgelegd. Bovenstaande inspanningen vullen de inspanningen aan die worden gepleegd voor minderjarigen in brede zin (vanuit een eenouder- of volledig gezinsverband). Voor Griekenland kan gesteld worden dat zij ongeveer een aandeel hebben van 50% in de totale migrantenpopulatie in Griekenland. Dit betekent dat de plaatsen die lidstaten ter beschikking stellen doorgaans worden gevuld met circa de helft minderjarigen.

In Italië zijn sinds januari 2016 ongeveer 4.000 amv's aangekomen die in aanmerking kwamen voor herplaatsing (3.569 Eritreeërs, 167 Syriërs, 187 Irakezen en 12 Jemenieten). Herplaatsing van deze groep heeft nog niet kunnen plaatsvinden, mede vanwege de bestuurlijk-juridische complexiteit in Italië voor het kunnen herplaatsen van amv's. De Europese Commissie roept de Italiaanse autoriteiten in haar voortgangsrapportage ook op om een specifieke procedure te ontwikkelen om de herplaatsing van de groep minderjarigen, die zonder volwassen begeleider naar Italië is gereisd, mogelijk te maken. Dit zou volgens de Europese Commissie kunnen bijdragen aan het voorkomen dat minderjarigen, met name Eritrese amv's, zich onttrekken aan het toezicht van de Italiaanse autoriteiten. Daarnaast roept de Europese Commissie lidstaten op om meer plaatsen ter beschikking te stellen voor de herplaatsing van amv's. Nederland heeft zich bereid getoond om expertise beschikbaar te stellen voor het opzetten van een proces om herplaatsing van amv's naar lidstaten beter mogelijk te maken dan nu het geval is.

Ik stel dus vast dat de herplaatsing van minderjarigen in brede zin de noodzakelijke aandacht krijgt, dat de behoeften voor wat betreft Griekenland getalsmatig voldoende zijn afgedekt, en dat er wordt gewerkt aan een beter proces voor herplaatsing van amv's vanuit Italië. De Europese Commissie blijft nauw samenwerken met de Griekse en Italiaanse autoriteiten, de verbindingssambtenaren van de lidstaten, de

UNHCR, het Europese Asielondersteuningsbureau en de Internationale Organisatie voor Migratie om praktische afspraken te ontwikkelen die de herplaatsing van amv's kunnen faciliteren en versnellen. Daarnaast blijft Nederland andere lidstaten oproepen om hun aandeel en bijdrage te leveren in de herplaatsing van minderjarigen.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff